

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת משה טור פז

5969/25/פ

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון – עיצום כספי), התשפ"ה–2025

1. הוספת פרק ה'1 בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986¹, אחרי סעיף 45 יבוא :

"פרק ה'1 : עיצום כספי

עיצום כספי 45א. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 50,000 שקלים חדשים :

(1) לא מילא חובה המוטלת עליו בחוק זה או לפיו ;

(2) מסר ביודעין לרשות הפועלת לפי חוק זה ידיעה כוזבת בפרט שהוא חייב למסור לפי חוק זה ;

(3) השיג צו של פטור משירות או של דחיית שירות, היתר יציאה לחוץ לארץ, תעודה או רישום לפי סעיף 43 או כל הקלה אחרת הניתנת לפי חוק זה, הכול על ידי כך שמסר ביודעין לרשות הפועלת לפי חוק זה ידיעה כוזבת בפרט חשוב ;

(4) עבר על הוראות סעיף 43.

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

(ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 100,000 שקלים חדשים:

(1) עשה את הדברים המפורטים בסעיף קטן (א), בכוונה להשתמט משירות ביטחון;

(2) חיבל או הטיל מום בגופו, או הניח לאחר לחבל או להטיל בו מום, בכוונה לפגוע על ידי כך בכשירותו הרפואית לשירות ביטחון.

(ג) בפרק זה, "הממונה" – פוקד שהשר הסמיכו להיות ממונה לעניין פרק זה.

45. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 45 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

(1) פירוט המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה, ומועד ביצוע ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 45, וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 18ד(ד);

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 45ה, ושיעור התוספת.

זכות טיעון 45ג. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 45ב רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, בפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי הממונה להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

החלטת הממונה 45ד. (א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 45ג, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 45ו.

(ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א)

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), ובה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט הממונה את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 45ג, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

הפרה נמשכת 45ה. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי והפרה חוזרת הקבוע לאותה הפרה החלק העשרים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 45א, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי.

145. סכומים מופחתים (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים לפי פרק זה, ובשיעורים שיקבע.

145. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה, כאמור בסעיף 45ד(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בידי בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי העניין.

(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים לפי פרק זה יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

המועד לתשלום העיצום הכספי 45ח. המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 45ד.

הפרשי הצמדה וריבית 45ט. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית שקלית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961² (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

גבייה 45י. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995³.

עיצום כספי יחזור 45יא. (א) אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת הממונה לפי פרק זה, כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך.

(ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א) או ערעור על החלטה בעתירה כאמור והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או הפחתת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרסום 45יב. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד הביטחון את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

² ס"ח התשכ"א, עמ' 192.
³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי ;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה ;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל ;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה ;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין.

(ב) הוגשה עתירה לבתי משפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, יפרסם הממונה, בפרסום לפי סעיף קטן (א) גם את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁴, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ד) פרסום לפי סעיף זה יהיה לתקופה של שנתיים.

(ה) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.⁵

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, עמ' 226.⁴
 2. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁵, בתוספת הראשונה, בפרט 32, בסופו יבוא :
 משפט לעניינים מינהליים

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.
⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

”(12) החלטת הממונה לפי פרק ה'1 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב],
התשמ"ו-1986.”

דבר ה ס ב ר

בכ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) נפל דבר בישראל. הנטל הביטחוני גבר והאוכלוסייה המשרתת אינה יכולה עוד לשאת בנטל לבד. חובת הצבא לפעול לגיוס חיילים לשם מילוי השורות על מנת לעמוד בשלל המשימות המונחות לפתחו של הצבא בעקבות מלחמת חרבות ברזל ויתר הצרכים הביטחוניים עלתה.

אמצעי האכיפה הקיימים כיום לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), ונהלי צבא הגנה לישראל, על מנת להבטיח את התייצבותם של כל אלה החייבים בגיוס הם אמצעים פליליים בעיקרם.

על פי פרסומים, בדיון שנערך במהלך חודש מאי 2025, בוועדת המשנה למשאבי אנוש בצבא הגנה לישראל של הכנסת, ראש חטיבת התכנון ומנהל כח אדם בצבא הגנה לישראל הצביע על הצורך בסנקציות אשר יפגשו את הפרט, בנוסף לסנקציות הפליליות הקיימות כיום. על פי חוות דעת של אגף התקציבים באוצר, עולה כי לסנקציות כלכליות מיידידות צפויה אפקטיביות גבוהה יותר מתגמול חיובי למשרתים.

לאור כל האמור לעיל, מטרת הצעת חוק זו להוסיף אמצעי אכיפה מינהלית, מסוג של עיצום כספי, כאמצעי לאכיפת הפרת הוראות החוק לעניין אי-התייצבות.

לאור כל האמור לעיל, מוצע לתקן את החוק ולהוסיף את פרק ה'1 שיעסוק בהטלת עיצומים כספיים על מי שהפר את הוראות החוק. מוצע להסמיך ממונה להטיל עיצומים כספיים בשני סכומים, בהתאם למדרג החומרה של העבירות שנקבעו בסעיף 46, שהוא סעיף העונשין לחוק: בעבירות לפי סעיף 46(א) סכום העיצום הכספי לא יפחת מ-50,000 שקלים חדשים, ובעבירות לפי סעיף 46(ב) סכום העיצום הכספי לא יפחת מ-100,000 שקלים חדשים.

עוד מוצע לקבוע הוראות מקובלות בחקיקה לעניין עיצומים כספיים, ובהן: חובת הממונה למסור למפר הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי ולאפשר למפר לטעון את טענותיו בפניו לפני קבלת ההחלטה על הטלת העיצום הכספי; הוראות לעניין מסירת דרישת תשלום למפר במקרה של הטלת עיצום כספי ומסירת הודעה בכתב על החלטה שלא להטיל עיצום כספי; תוספות על העיצום הכספי במקרה של הפרה נמשכת והפרה חוזרת וכן תוספת הפרשי הצמדה וריבית במקרה של פיגור בתשלום; הסמכת שר הביטחון לקבוע הוראות לעניין הטלת עיצום כספי בסכום מופחת; הוראות לעניין עדכון הסכום של העיצום הכספי; הוראות לעניין המועד לתשלום העיצום הכספי וגבייתו.

בנוסף, כדי להבטיח את השקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו של הממונה בקבלת ההחלטה להטיל עיצום, מוצע לקבוע כי עליו לפרסם באתר האינטרנט של משרד הביטחון פרטים לעניין העיצומים שהטיל. לבסוף, מוצע לקבוע הוראות לעניין עיכוב ביצוע והחזר במקרה של הגשת עתירה לבית משפט לעניינים

⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

מינהליים על החלטת הממונה. בהתאמה, מוצע תיקון בתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, שיסמיך את בית המשפט לדון בעתירות כאמור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"א בתמוז התשפ"ה (07.07.2025)